

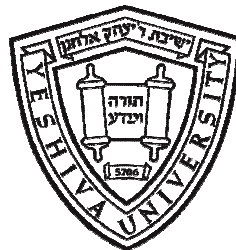
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

“Husbands, Parents, In-laws and Other Timeless Jewish Problems”

- | | |
|---|--|
| (10) בראשית פרק לא | (1) שמואל א פרק יד |
| (11) שמואל א פרק כה | (2) שמואל א פרק יח |
| (12) שמואל ב פרק ג | (3) רד"ק שמואל א פרק יח פסוק כח |
| (13) רלב"ג שמואל ב פרק כא פסוק כא | (4) רלב"ג שמואל א פרק יח פסוק כח |
| (14) תלמוד ירושלמי מסכת סוכה פרק ה דף נה
טור ג/ה"ד | (5) שמואל א פרק יט |
| (15) מגורת המאור פרק ד - ענוה עמוד 179 | (6) מדרש תהלים (בובר) מזמור נט ד"ה [ג] דבר
אחר |
| (16) רלב"ג שמואל ב פרק ו פסוק כ | (7) מדרש תהלים (בובר) מזמור נט ד"ה [ד]
[בברחו מפני] |
| (17) שמואל ב פרק ג | (8) ילקוט שמעוני תהלים רמז תשעז |
| (18) רש"י שמואל ב פרק ג פסוק ה | (9) בראשית פרק כט |



Mrs. Shira Schiowitz
ב' שבט תשס"ז • 1/21/07

1) שמואל א פרק יד

מט ויהיו בני שאול, יונתן וישי וימלכישוע; ושם, שתי בנותיו--שם הבכירה מרב, ושם הקטנה מיכל. ושם אשת שאול, אחינעם בת-אחימעיץ; ושם שר-צבאו אביגן, בן-גור דוד שאול. נא וקיש אבי-שאול ונר אבי-אביגן, בן-אביאל.

2) שמואל א פרק יז

יז וי'אמר שאול אל-דוד, הנה בתי הגדולה מרב א'תה א'תן-לך לא'שה--אך ה'נה-לי ל'בן-חיל, והלחם מלחמות ה'נה; ושאל א'מר, אל-תהי י'די בו, ותהי-בו, י'ד-פ'לשתיים.

יח וי'אמר דוד אל-שאול, מי אני כי ומי תני, מ'שפחת א'בי, ב'יש'ראל--פ'י-א'היה ח'מו, ל'מלך. י'ט ויהי, ב'עת ת'ת א'ת-מ'רב ב'ת-שאול--ל'דוד; והיא ג'תנה ל'ע'דריאל המ'ח ל'תני, ל'א'שה. כ ו'ת'א'הב מיכל ב'ת-שאול, א'ת-דוד; ו'נג'דו ל'שאול, וי'שר ה'ד'ב'ר ב'ע'יניו. כ'א וי'אמר שאול א'ת'נ'נה לו, ותהי-לו ל'מו'ק'ש, ותהי-בו, י'ד-פ'לשתיים; וי'אמר שאול אל-דוד, ב'שתיים ת'תח'תן בי ה'יום. כ'ב ו'יצו שאול א'ת-ע'ב'דו, ד'ברו אל-דוד ב'לט ל'אמר, ה'נה ח'פ'ץ ב'ך ה'מלך, ו'כל-ע'ב'דיו א'ה'בו'ך; ו'ע'תה, ת'תח'תן ב'פ'לך. כ'ג ו'נד'ברו ע'ב'די שאול, ב'א'זני דוד, א'ת-ה'ד'ב'רים, ה'א'לה; וי'אמר דוד, ה'נ'ק'לה ב'ע'יני'כם ת'תח'תן ב'פ'לך, ו'אנ'כי, אי'ש-ר'ש ו'נ'ק'לה. כ'ד ו'נג'דו ע'ב'די שאול, לו--ל'אמר: פ'ד'ב'רים ה'א'לה, ד'בר דוד. כ'ה וי'אמר שאול כ'ה-ת א'מרו ל'דוד, אי'ן-ח'פ'ץ ל'מלך ב'מ'הר, פ'י ב'מ'א'ה ע'ר'לות פ'לשתיים, ל'ה'נ'ק'ם ב'א'י'בי ה'מלך; ושאל ח'שב, ל'הפ'יל א'ת-דוד ב'י'ד-פ'לשתיים. כ'ו ו'נג'דו ע'ב'דיו ל'דוד, א'ת-ה'ד'ב'רים ה'א'לה, וי'שר ה'ד'ב'ר ב'ע'יני דוד, ל'ה'תח'תן ב'פ'לך; ול'א מ'לאו, ה'י'מים. כ'ז ו'נ'ק'ם דוד ו'לך הוא ו'א'נ'שיו, ו'בך ב'פ'לשתיים מ'אתים אי'ש, ו'ב'א דוד א'ת-ע'ר'ל ת'יה'ם, ו'ימ'לאום ל'מלך ל'ה'תח'תן ב'פ'לך; וי'תן-לו שאול א'ת-מיכל ב'תו, ל'א'שה. כ'ח וי'ק'א שאול ו'נד'ע, פ'י ה'נה ע'ם-דוד; ומיכל ב'ת-שאול, א'ה'ב'ת'הו. כ'ט וי'אס'ף שאול, ל'ר א' מ'פ'ני דוד--ע'וד; ויהי שאול א'יב א'ת-דוד, כ'ל-ה'י'מים. ל ו'נ'צ'או, ש'רי פ'לשתיים; ויהי מ'די צ'אתם, ש'כל דוד מ'פ'ל ע'ב'די שאול, וי'יקר ש'מו, מ'א'ד.

3) רד"ק שמואל א פרק יח פסוק כח

(כח) ומיכל בת שאול אהבתה - לפיכך הוסיף לירא מפניו לשני דברים האחד שראה כי ה' עמו ועוד שמיכל בתו אהבתו ולא יוכל לגרום לו מית' על ידה ואפי' הוא ידבר על מיתתו בביתו מיכל בתו תגלה לו:

4) רלב"ג שמואל א פרק יח פסוק כח

(כח) ומיכל בת שאול אהבתה - הנה זה גם כן היה מוסיף יראה לשאול כי זה מורה על טוב הצלחת דוד ועל כי המלוכה תהיה לו כי עם התברר לבת שאול ששונא אביה את דוד עם כל זה נקשרה אהבת' בו עם שזה גם כן יהיה סבה מה מונעת שאול מהריגת דוד כדי שלא יכאב לב בתו ועוד כי יתכן שהיא תגל' לדוד סודות אביה ויהיה מפני זה נשמר מהרעה אשר יחשב לעשו' לו:

5) שמואל א פרק יט

יא וישלח שאול מל'א'כים אל-בית דוד, ל'ש'מרו, ו'ל'ה'מיתו, ב'ב' ק'ר; ו'ת'ג'ד ל'דוד, מיכל א'שתו ל'אמר, אם-א'י'נך מ'מ'לט א'ת-נ'פ'שך ה'ל'ילה, מ'חר א'תה מ'ומ'ת. י'ב ו'ת'ר'ד מיכל א'ת-דוד, ב'ע'ד ה'ח'לו'ן; ו'ל'ך ו'י'בר'ח, ו'י'מ'לט. י'ג ו'ת'ק'ח מיכל א'ת-ה'ת'ר'פ'ים, ו'ת'ש'ם אל-ה'מ'טה, ו'את כ'ביר ה'ע'זים, ש'מה מ'ר'א'ש ת'יו; ו'ת'כ'ס, ב'פ'ג'ד. {ס}

יד וישלח שאול מל'א'כים, ל'ק'ח'ת א'ת-דוד; ו'ת'א'מר, ח'ל'ה הוא. {ס}

טו וישלח שאול א'ת-ה'מ'ל'א'כים, ל'ק'או'ת א'ת-דוד ל'אמר: ה'ע'לו א'תו ב'מ'טה א'לי, ל'ה'מ'תו. ט'ז וי'ב'או, ה'מ'ל'א'כים, ו'ה'נה ה'ת'ר'פ'ים, אל-ה'מ'טה; ו'כ'ביר ה'ע'זים, מ'ר'א'ש ת'יו. {ס}

יז וי'אמר שאול אל-מיכל, ל'מה ב'כה ר'מיתני, ו'ת'ש'לחי א'ת-א'י'בי, ו'י'מ'לט; ו'ת'א'מר אל'י ש'לחני ל'מה א'מיתך.

6) מדרש תהלים (בומר) מזמור נט ד"ה [ג] דבר אחר

[ג] דבר אחר [מצא אשה מצא טוב]. זו מיכל בת שאול שהיתה אוהבת לדוד בעלה יותר מאביה, שמילטה נפשו מאביה, אימתי בשעה ששלח שאול לשמור את הבית, הדא הוא דכתיב למנצח אל תשחת [וגו'].

7) מדרש תהלים (בומר) מזמור נט ד"ה [ד] בברחו מפני

[ד] [בברחו מפני שאול במערה]. והיאך ברח דוד, ר' אייבו ורבנן, ר' אייבו אמר שני שערים היו לו לדוד בביתו, והאחד היה נעול, ומשמרין אותו מן השער הזה, ויצא בשער אחר וברח, ורבנן אמרו שער אחד היה לו, והיו עומדין על השער והיו משמרין שלא יברח, מה עשתה מיכל, שילשלה אותו בעד החלון וברח, כיון שעלו שלוהים של שאול לבית, מה עשתה נטלה התרפים ונתנם על המטה, ונתנה כביר העזים מראשותיו, שנאמר (ומיכל בת שאול לקחה את התרפים) [ותקח מיכל את התרפים וגו'] (ש"א = שמואל א' = יט ג), כיון שנכנסו ובקשו את דוד, אמרה להם מיכל חולה הוא ומוטל על המטה, הלכו ואמרו לשאול, אמר להם הביאוהו במטה לכאן, הלכו והביאו את המטה אצלו והוא מצא את התרפים במטה, והתחיל כועס על מיכל בתו, אמר לה למה רמיתני והברחת את שונאי, אמרה לו אתה השיאתני ללסטים שלך, ועמד עלי עם החרב להרגני, ואמר לי אם אין את מברחת אותי אני אהרוג אותך, מיד נתפחדתי ויראתי ממנו, והברחתני, הדא הוא דכתיב הוא אמר אלי שלחני למה אמיתך (ש"א = שמואל א' = יט ז), ולכך נקרא שמה עגלה, הדא הוא דכתיב והששי יתרעם לעגלה אשת דוד (ש"ב = שמואל א' = ג ה), זו מיכל ולמה נקרא שמה עגלה, מה העגלה הזאת אינה מקבלת עול על צוורה, כך מיכל לא קיבלה עול מאביה, אלא קינטרה אותו.

8) ילקוט שמעוני תהלים רמז תשעו

+נט+ למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלוח שאול וישמרו את הבית להמיתו (כתוב ברמז קכ"ט). זה שאמר הכתוב טובים השנים מן האחד, טובים שנים האוהבים את האדם, מן האחד - זו מיכל בת שאול ויהונתן, שנאמר ומיכל בת שאול אהבתה, וביהונתן כתיב ויאהבוהו יהונתן כנפשו, מיכל ממלטת את דוד מן הבית, ויהונתן מן החוץ. והחוט המשולש, אלו ישראל, שנאמר וכל ישראל ויהודה אוהבים את דוד, לכן קורא את מיכל עגלה, שנאמר והששי יתרעם לעגלה, שלא קבלה עליה עול אביה, אלא קנטרה אותו:

9) בראשית פרק כט

טו ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך:
טז) ולבן שתי בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה רחל:

(כה) ויהי בבקר והנה הוא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני:

10) בראשית פרק לא

(יד) ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו:

(טו) הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכול את כספנו:
 (טז) כי כל העשר אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה:
 (יז) ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים:
 (יח) וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה כנען:
 (יט) ולבן הלך לגזוז את צאנו ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה:
 (כ) ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי ברח הוא:
 (כא) ויברח הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד:
 (כב) ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב:
 (כג) ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד:
 (כד) ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע:
 (כה) וישג לבן את יעקב ויעקב תקע את האלו בהר ולבן תקע את אחיו בהר הגלעד:
 (כו) ויאמר לבן ליעקב מה עשית ותגנב את לבבי ותנהג את בנתי כשביות הרב:
 (כז) למה נחבאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשרים בתך ובכנור:
 (כח) ולא נטשתני לנשק לבני ולבנתי עתה הסכלת עשו:
 (כט) יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע:
 (ל) ועתה הלך הלכת כי נכסף נכספתה לבית אביך למה גנבת את אלהי:
 (לא) ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמי:
 (לב) עם אשר תמצא את אלהיך לא יהיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם:
 (לג) ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל:
 (לד) ורחל לקחה את התרפים ותשמן בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לבן את כל האהל ולא מצא:
 (לה) ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא מצא את התרפים:

11 שמואל א פרק כה

(מב) ותמחר ותקם אביגיל ותרכב על החמור וחמש נערתי ההלכות לרגלה ותלך אחרי מלאכי דוד ותהי לו לאשה:
 (מג) ואת אחינעם לקח דוד מיזרעאל ותהיין גם שתיהן לו לנשים: ס
 (מד) ושאלו נתן את מיכל בתו אשת דוד לפלטי בן ליש אשר מגלים:

12 שמואל ב פרק ג

יב וישלח אבנר מלאכים אל-דוד תחמתו לאמר, למי-אָרְצִי? לאמר, פְּרָתָה בְּרִיתְךָ אִתִּי, וְהִנֵּה יָדֵי עֹמֵךְ, לְקֶסֶב אֵלַיךְ אֶת-כָּל-יִשְׂרָאֵל. יג וַיֹּאמֶר טוֹב--אֲנִי, אֶכְרֹת אִתְּךָ פְּרִית: אַךְ דָּבָר אֶחָד אֲנִי כִי שֶׁאֵל מֵאֲתָנְךָ לֹאמֹר, לֹא-תִרְאֶה אֶת-פְּנֵי--פְּנֵי--כִי אִם-לְפָנַי תִּבְיָאֵךְ אֶת מִיכָל בַּת-שָׁאוּל, כִּבְאֵךְ לְרָאוֹת אֶת-פְּנֵי. {ס}
 יד וישלח דוד מלאכים, אל-איש-ב' שֵׁת בן-שָׁאוּל לֹאמֹר: תְּנֶה אֶת-אִשְׁתִּי, אֶת-מִיכָל, אֲשֶׁר אֲרִשְׁתִּי לִי, בְּמֵאָה עֶרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים. טו וישלח איש ב' שֵׁת, ויקחה מעם איש--מעם, פְּלִטְיָאֵל בן-לוּשׁ (לִישׁ). טז וילך אִתָּהּ אִישָׁהּ, הַלֹּחֵץ וְכֹכֵה אֶחָדָה--עַד-בְּחָרִים; וַיֹּאמֶר אֲלָיו אֶבְנֵר לְךָ שׁוֹב, וַיֵּשׁ ב.

13 רלב"ג שמואל ב פרק כא פסוק כא

והנה לא רצה דוד להמתין ביאת מיכל אחרי בא אבנר אליו לפי שאם היה הענין כן מאבנר על דרך התחבולה יתכן שתהיה מיכל יודעת זה ותגלה הסוד אל דוד כמו שגלתה לו הסוד במה שדמה שאול להרוג את דוד ואמרה לו אם אינך ממלט את נפשך מחר אתה מומת והסבה השנית הוא כי בזה מהכבוד לדוד ר"ל אם תובל לו מיכל אשתו בעוד בית שאול מחזיקים במלוכה אמנם אם לא ימשול בהבאתה אצלו כי אם אחר סור הממשלה מבית שאול הנה לא יהיה זה לדוד לכבוד וזה מבואר מאד:

14 תלמוד ירושלמי מסכת סוכה פרק ה דף נה טור ג ה"ד

וישב דוד לברך את ביתו ותצא מיכל בת שאול לקראתו וגו' מהו אחד הריקים אמר אבא בר כהנא הריקים שבריקים זה ארכיסטיס אמרה היום נגלה כבוד בית אבא אמרו עליו על בית שאול שלא נראה מהם לא עקב ולא גודל מימיהם הדא הוא דכתיב ויבא אל גדרות הצאן אשר על הדרך ושם מערה רבי אבון בשם רבי לעזר גדר לפנים מגדר היה ויבא שאול להסך את רגליו והוה חמי ליה משולשל ציבחד ומסליק ציבחד משולשל ציבחד ומסליק ציבחד אמר דוד היאך מינגע בהדין גופא צדיקא הדא היא דו אמר ליה הנה היום ראו עיניך את אשר נתנך היום בידי במערה ואמר להרגך ואחוס עליך אין כתיב כאן אלא ותחס עליך צניעותך חסת עליך ויאמר דוד אל מיכל לפני יי אשר בחר בי מאביך וגו' ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה שאינן אמהות אלא אימהות ומה נענשה למיכל בת שאול לא היה לה וולד עד יום מותה והא כתיב השישי יתרעם לעגלה אשתו שגעת כעגלה ומתה

15 מנורת המאור פרק ד - עניה עמוד 179

וכשהעלה ארון הברית מבית עובד אדום לעיר דוד היה מרקד ושוחק לפניו, לכבוד הארון, והשפיל מלכותו נגד כבוד ארון ברית ה', שנא' ודוד מכרכר בכל עוז לפני ה' ודוד חגור אפוד בד, וכת' ודוד וכל בית ישראל מעלים את ארון ה' בתרועה ובקול שופר, וכת' והיה ארון ה' בא בעיר דוד ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון ותרא את דוד מפזז ומכרכר לפני ה' ותיבז לו בלבה, וכת' ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הריקים. אמרה לו, מלכות של בית אבא היתה חשובה משלך, חלילה שיראה לאחד מהם פסת יד או פסת רגל מגולה כמו שנגלית אתה היום, דרכן של מלכים לעשות כך, ולואי לפני מטרונה אחת עשית כן ולא לפני אמהותיך. אמ' לה, מלכות של בית אביך היו מניחין כבוד שמים ומתעסקין בכבוד עצמם, ואני מניח כבוד עצמי ומתעסק בכבוד השמים, ויותר מזה אני חייב לעשות לפני קוני, ואיני כדאי לשמוח בשמחתו, שנא' ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני, ואותן שאת קורא אותן אמהות, הלואי יהא חלקי עמהם לעולם הבא, שנא' ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה.

16 רלב"ג שמואל ב פרק ו פסוק כ

(כ) והנה מיכל בת שאול דברה שלא כהוגן אל המלך ונתבאר מדברי דוד שמה שעשה עשה כהוגן לכבוד הש"י והמשיך בדבריו מה שהכאיב לבה בו כי זה הגמול היה ראוי לה על מה שהטיחה דברים כנגד דוד ר"ל מה שאמר שבחר הש"י בו מאביה ומכל בית אביה והיה מפרי דבריה שאמר לה דוד וכללה עם האמהות ולזה

אמר ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה וכבר אמר והודה שכבר רמז בזה המאמר אל מיכל מה שאמר אחר זה ולמיכל בת שאול לא היה לה ולד עד יום מותה כאילו יאמר שזה המאמר היה סבה להמנע ממנה פרי בטן כי לא אהב אותה דוד באופן שהיה אוהב אותה קודם זה:

17 שמואל ב פרק ג

- (ב) <וילדו> ויולדו לדוד בנים בחברון ויהי בכורו אמנון לאחינעם היזרעאלת:
(ג) ומשנהו כלאב <לאביגל> לאביגיל אשת נבל הכרמלי והשלישי אבשלום בן מעכה בת תלמי מלך גשור:
(ד) והרביעי אדניה בן חגית והחמישי שפטיה בן אביטל:
(ה) והששי יתרעם לעגלה אשת דוד אלה ילדו לדוד בחברון: פ

18 רש"י שמואל ב פרק ג פסוק ה

(ה) לעגלה - זו מיכל שהיתה חביבה עליו וכן הוא אומר לולא חרשתם בעגלתי (שופטים י"ד י"ח) והכתיב ולמיכל בת שאול לא היה לה ולד עד יום מותה (שמואל ב' ו' כ"ב) עד יום מותה לא הי' לה מאותו מעשה ואילך קודם אותו מעשה הוי לה: